

Czuczor Sándor – Keszei Szilvia

A két tannyelvű iskolák könyvtári ellátásáról

A két tannyelvű iskolák 80-as évek végén történt bevezetése nagyszerű gondolat volt, de kellő előkészületek megtétele nélkül történt, és ez következményekkel járt könyvtári vonatkozásban is.

A költségvetés csak az első években gondoskodott nagyobb mértékű beszerzési lehetőségekről; mikorra a könyvek ára exponenciálisan emelkedni kezdett, addigra az iskolai könyvtárakra fordítható keret egyötödére csökkent. Konkrét példa nálunk: a '90-es évek több millió forintos (és szükséges) könyvbeszerzési kerete Balatonalmádiban mára egymillióra apadt, aminek nagy része elmegy a közlönyök és a legfontosabb folyóiratok előfizetésére, könyvet tízes-százas nagyságrendben veszünk a tartós tankönyv keretből, így nem kapunk szabad kezet a beszerzéskor. Minimális az idegen nyelvű olvasmány, és nincs is idegen nyelvű szakkönyvvásárlás. (A mellékelt grafikonon az ajándékokat is feltüntettük, és benne vannak a számunkra kevésbé hasznosítható dokumentumok is).

A célnyelv nagykövetségei és kulturális attaséi egyszeri támogatás után fokozatosan elfelejtkeztek a két tannyelvű iskolákról, és helyettük megyei központokban hoztak létre letéti könyvtárakat, melyek szépen mutattak, de nem használják ki őket. Mára ezek a megyei központi könyvtárak anyagát képezik, de még mindig szerencsés lenne a duplumok szétosztása a vidéki két tannyelvű középiskolák között. Mi például kaptunk ilyen ajándékot a megyei könyvtártól, de mire ideért, leginkább számunkra már elavult nyelvkönyveket tartalmazott.

A kiscsoportos intenzív nyelvtanítási igények miatt adott könyvekből akár 72 példány is elkelve, illetve a kézikönyvtárak anyagának felfrissítése felettébb akut kérdés. A megfelelő két- és többnyelvű, illetve kereszt-szótárak hiánya már a kezdetektől fogva komoly gondot és fennakadást jelentett. Azóta csak romlott a helyzet. Tankönyvek kiadása a nagy tankönyvkiadók számára a relatíve kis példányszám miatt veszteséges, a kollégák saját jegyzeteket, könyveket készítenek, amelyek ugyan naprakészek, de nem alkalmazhatóak valamennyi iskolatípusban, és akkor nem is vázoltuk a kiadási nehézségeket.

Abnormális helyzetet jelent a középiskolai könyvtárak személyi állományának csökkentése, ami által a feltáró munka, sőt az alapfunkciók is veszélyeztetve vannak. Saját könyvtárunk 40000 kötetes, egyharmada angol nyelvű, amit második éve egyedül gondozok főállásban. A városi könyvtár ugyanennyi magyar nyelvű kötettel rendelkezik, valamint öt-hat munkatárssal, és nem azért, mert gazdag a város. A hagyományos iskolai könyvtárak néhány ezres kötetszámából kiinduló fenntartó pedig az évek óta csúszó létszám- és munkaidő-szabályozás miatt nem vonható felelősségre. Sajnos nagyon komoly lemaradásaink vannak, képtelen vagyok megfelelően ellátni a sok feladatot, még a szükséges állomány-

apasztásra sincs idő, ami pedig legalább a kötetszámot csökkentené, és bevételt hozhatna: számunkra már nem szükséges dokumentumok kiárusításából létrejövő bevételeink utolsó segítségeink a beszerzésben.

A Gutenberg Galaxis és a Marconi Konstelláció váltása idején egyikből már nem kaphat megfelelő színvonalú kínálatot a szerencsétlen tanuló, a másiktól pedig még nem. Nem teszi ezt lehetővé a minimális információtechnológiai óraszám sem, bár számítógép lenne már elég.

